

III

(Akti, sprejeti v skladu s Pogodbo EU)

AKTI, SPREJETI V SKLADU Z NASLOVOM V POGODBE EU

SKLEP SVETA 2008/974/SZVP

z dne 18. decembra 2008

**v podporo Haaškemu kodeksu ravnanja proti širjenju balističnih izstrelkov v okviru izvajanja
Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti člena 13(3) in 23(1) Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Evropski svet je 12. decembra 2003 sprejel Strategijo EU proti širjenju orožja za množično uničevanje, ki v poglavju III našteva ukrepe, ki bi jih morali zoper tovrstno širjenje sprejeti v EU, pa tudi v tretjih državah.

(2) EU dejavno izvaja to strategijo in uveljavlja ukrepe, našteje v poglavjih II in III strategije, med drugim sprostitve finančnih sredstev za podporo posebnih projektov, namenjenih utrjevanju sistema, ki temelji na večstranski pogodbi o neširjenju orožja, ter večstranske ukrepe za krepitev zaupanja. Haaški kodeks ravnanja proti širjenju balističnih izstrelkov (v nadaljnjem besedilu: „kodeks“) je sestavni del tega sistema, njegov cilj pa je preprečevanje in omejevanje širjenja sistemov balističnih izstrelkov, ki lahko nosijo orožje za množično uničevanje in z njim povezane tehnologije.

(3) Svet je 17. novembra 2003 sprejel Skupno stališče 2003/805/SZVP⁽¹⁾ o vsesplošni uporabi in krepitvi multilateralnih sporazumov na področju neširjenja orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev. Skupno stališče med drugim poziva k spodbuditi čim več držav k podpisu kodeksa, zlasti tistih, ki imajo na voljo zmogljivosti za balistične izstrelke, poziva pa tudi k nadaljnjemu razvoju in izvajanju kodeksa, predvsem njegovih ukrepov za krepitev zaupanja in za pospeševanje tesnejše povezave kodeksa s sistemom ZN, ki temelji na večstranski pogodbi o neširjenju orožja.

(4) Svet je 23. maja 2007 sklenil, da bo sprejel ukrepe za uveljavljanje vsesplošne uporabe kodeksa in izpolnjevanje vseh njegovih načel. V ta namen je bila leta 2007 ob robu letnega srečanja držav podpisnic organizirana delavnica, v kateri so sodelovale najpomembnejše države z zmogljivostmi za balistične izstrelke, vključno z državami, ki niso podpisnice kodeksa. Prednostna naloga EU je nadaljevanje tega dialoga med državami podpisnicami in ne-podpisnicami s ciljem, da bi se nadalje uveljavljala vsesplošna uporaba kodeksa in pospešilo njegovo boljše izvajanje. Ta sklep prispeva k temu procesu –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. Da bi zagotovili stalno in dejansko izvajanje nekaterih elementov Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje, EU podpira dejavnosti držav podpisnic Haaškega kodeksa ravnanja zaradi spodbujanja naslednjih ciljev:

(a) uveljavljanje vsesplošne uporabe kodeksa, zlasti pa spodbujanje vseh držav z zmogljivostmi za balistične izstrelke k podpisu kodeksa;

(b) podpora izvajanju kodeksa;

(c) spodbujanje nadaljnjega uveljavljanja kodeksa.

2. Glede na to zajemajo projekti, ki jih bo podprla Evropska unija, naslednje posebne dejavnosti:

(a) zagotavljanje sredstev za organizacijo ciljno usmerjenega ozaveščanja, na primer z delavnicami, da bi se spodbudili novi podpisi kodeksa v regiji, kjer je najmanj podpisnic kodeksa;

⁽¹⁾ UL L 302, 20.11.2003, str. 34.

- (b) zagotavljanje finančnih in tehničnih sredstev za lažjo izmenjavo informacij med državami podpisnicami na eni strani in na drugi, da se mednarodnim opazovalcem olajšajo obiski lokacij za poskusno lansiranje nosilnih raket, o čemer so se države podpisnice sklenile odločati na prostovoljni bazi v skladu s členom 4a(ii) kodeksa;
- (c) zagotavljanje sredstev, da bi države podpisnice lahko nadalje preudarile načine ohranitve pomena in upravičenosti kodeksa. Pri preudarku naj bi se upošteval zlasti najnovejši razvoj na področju širjenja balističnih izstrelkov ter razvoj v mednarodnih institucionalnih in pravnih okvirih v zvezi z balističnimi izstrelki.

Ti projekti se izvajajo v korist držav podpisnic in ne-podpisnic kodeksa.

Projekti so podrobno opisani v Prilogi.

Člen 2

1. Za izvajanje tega sklepa je odgovorno predsedstvo, ki mu pomaga generalni sekretar Sveta/visoki predstavnik za skupno zunanjo in varnostno politiko (GS/VP). Pri tem v celoti sodeluje Komisija.

2. Tehnična izvedba projektov iz člena 1(2) se poveri Fundaciji za strateške raziskave (FSR) v Parizu.

Svojo nalogo opravlja pod nadzorom GS/VP, pomaga predsedstvu in je v tesnih stikih z državo, ki predseduje letnim srečanjem držav podpisnic kodeksa, ter Avstrijo kot neposredno osrednjo kontaktno točko/izvršnim sekretariatom za kodeks. GS/VP v ta namen sklene potrebne dogovore s Fundacijo za strateške raziskave (FSR) v Parizu.

3. Predsedstvo, GS/VP in Komisija se v skladu s svojimi pristojnostmi medsebojno redno obveščajo o izvajanju tega sklepa.

Člen 3

1. Referenčni finančni znesek za izvajanje projektov iz člena 1(2) znaša 1 015 000 EUR.

2. Odhodki, ki se financirajo iz zneska iz odstavka 1, se upravljajo v skladu s postopki in pravili, ki se uporabljajo za splošni proračun Evropskih skupnosti.

3. Komisija nadzira pravilno upravljanje odhodkov iz odstavka 2, ki so v obliki nepovratnih sredstev. V ta namen sklene sporazum o financiranju s FSR. V sporazumu o financiranju se določi, da mora FSR zagotoviti razpoznavnost prispevka EU, ustrezno njegovemu obsegu.

4. Komisija si prizadeva skleniti sporazum o financiranju iz odstavka 3 čim prej po začetku veljavnosti tega sklepa. Komisija obvesti Svet, če pri tem postopku nastanejo kakršne koli težave, in o datumu sklenitve sporazuma o financiranju.

Člen 4

Predsedstvo, ki mu pomaga GS/VP, poroča Svetu o izvajanju tega sklepa na podlagi rednih poročil, ki jih pripravlja FSR. Ta poročila so podlaga za ocenjevanje, ki ga bo izvedel Svet. Pri tem v celoti sodeluje Komisija, ki poroča o finančnih vidikih izvajanja tega sklepa.

Člen 5

Ta sklep začne učinkovati z dnem sprejetja.

Veljati preneha 24 mesecev po datumu začetka veljavnosti, razen če Komisija sklene sporazum o financiranju s FSR pred iztekom tega obdobja, preneha veljati 24 mesecev po datumu sklenitve sporazuma o financiranju.

Člen 6

Ta sklep se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 18. decembra 2008

Za Svet

Predsednik

M. BARNIER

PRILOGA

Podpora EU za Haaški kodeks ravnanja proti širjenju balističnih izstrelkov v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje**1. Cilji**

Evropska unija že od samega začetka odločno podpira Haaški kodeks ravnanja. Šteje ga za pomemben večstranski instrument, na podlagi katerega naj bi z ukrepi za preglednost in krepitev zaupanja omejili širjenje sistemov za balistične izstrelke in z njimi povezanih tehnologij. Kodeks so podpisale vse države članice Evropske unije in ga tudi v dobri veri izvajajo.

Evropska unija je v preteklosti skušala odpraviti preostale vrzeli v izvajanju kodeksa in pri njegovi vsesplošni uporabi z organiziranjem delavnice za države podpisnice in nepodpisnice kodeksa ob robu letnega srečanja leta 2007. Ohrabrena z rezultati delavnice želi Evropska unija nadaljevati to pobudo in podpreti kodeks v treh vidikih:

- vsesplošna uporaba kodeksa;
- izvajanje kodeksa;
- uveljavljanje kodeksa in njegovega delovanja.

2. Opis projektov**2.1. Projekt 1: Spodbujanje vsesplošne uporabe kodeksa****2.1.1. Namen projekta**

Čeprav sta kodeks podpisali že dve tretjini vseh držav članic ZN, pa je treba storiti več za splošno uporabo kodeksa. Na letnih srečanjih so države podpisnice ugotovile, da so razlogi za to, da države niso naklonjene podpisu kodeksa, zelo različni, od splošnega pomanjkanja ozaveščenosti in razumevanja kodeksa do bolj političnih razlogov.

2.1.2. Rezultati projekta

- dvig ozaveščenosti o kodeksu, izboljšanje njegovega razumevanja in povečanje podpore zanj;
- izboljšanje medsebojnih stikov med državami podpisnicami in nepodpisnicami kodeksa;
- povečanje števila držav podpisnic kodeksa.

2.1.3. Opis projekta

Projekt predvideva organizacijo dveh delavnic:

- delavnica za dvig ozaveščenosti v regiji, v kateri je največ držav nepodpisnic.

V Afriki kodeksa niso podpisale naslednje države: Alžirija, Egipt, Slonokoščena obala, Togo, Srednjeafriška republika, Demokratična republika Kongo, Angola, Namibija, Bocvana, Zimbabve, Somalija, Lesoto in Svazi;

- splošna delavnica po vzoru delavnice, ki je bila organizirana leta 2007 ob robu letnega srečanja držav podpisnic, razprave pa so bile takrat usmerjene in strukturirane okoli tehničnih in politično-varnostnih vprašanj, povezanih s širjenjem balističnih izstrelkov in pomenom kodeksa.

2.2. Projekt 2: Podpora izvajanju kodeksa med državami podpisnicami**2.2.1. Namen projekta**

Medtem ko je kodeks pomemben instrument, na podlagi katerega naj bi z ukrepi za preglednost in krepitev zaupanja omejili širjenje sistemov za balistične izstrelke in z njimi povezanih tehnologij, je treba več storiti za spodbujanje boljše izmenjave med državami podpisnicami. Projekt bo usmerjen na tiste vidike izmenjav, kjer se lahko dosežejo oprijemljivi rezultati.

2.2.2. Rezultati projekta

- oblikovanje prototipa spletnega informacijskega in komunikacijskega mehanizma (e-ICC), ki bi omogočal hitrejšo, lažjo in varovano izmenjavo informacij med državami podpisnicami ter zagotovil elektronsko razdeljevanje dokumentov;

- navedeni prototip bi lahko začel delovati, če bi se države podpisnice na letnem srečanju odločile vzpostaviti varen spletni elektronski komunikacijski sistem;
- večja podpora za obiske opazovalcev na lokacijah za poskusno lansiranje nosilnih raket.

2.2.3. Opis projekta

Projekt določa dve vrsti ukrepov:

- (a) Lažja izmenjava informacij in komunikacija med državami podpisnicami z vzpostavitvijo varnega spletnega elektronskega komunikacijskega sistema (e-ICC). Izkušnje Francije s sistemom MTCR e-POC so pri tem projektu posebnega pomena.

Glede na dejstvo, da se o vzpostavitvi takšnega sistema odločajo države podpisnice kodeksa na letnem srečanju, se projekt izvaja v dveh fazah. Izvajanje druge faze bo odvisno od predhodnih razprav držav podpisnic kodeksa o e-ICC na letnem srečanju.

Faza 1: Predlog EU državam podpisnicam kodeksa za oblikovanje e-ICC

Prilagaja se prototip e-ICC, da bi ga po možnosti leta 2009 predstavili državam podpisnicam in od njih prejeli povratne informacije o njegovem delovanju.

Faza 2: Začetek delovanja prototipa e-ICC

Če bi se države podpisnice na letnem srečanju odločile vzpostaviti e-ICC, bi navedeni prototip lahko začel delovati. V ta namen bi prenesli znanje in gradivo za prototip v neposredno osrednjo kontaktno točko/izvršni sekretariat za upravljanje, zagotovljeno pa bi bilo tudi usposabljanje za neposredno osrednjo kontaktno točko in države podpisnice.

- (b) Zagotavljanje finančnih sredstev za obiske mednarodnih opazovalcev na lokacijah za poskusno lansiranje nosilnih raket v državah članicah EU.

2.3. Projekt 3: Spodbujanje nadaljnega uveljavljanja kodeksa in njegovega boljšega delovanja

2.3.1. Namen projekta

Varnostno okolje se nenehno razvija, tudi na področju širjenja nosilcev, ki lahko nosijo orožje za množično uničenje. Države podpisnice kodeksa se srečujejo vsako leto in ocenjujejo izvajanje kodeksa, pa tudi nove smernice na področju širjenja balističnih izstrelkov in z njimi povezanih tehnologij.

Projekt spodbuja bolj poglobljeno razpravo med državami podpisnicami in po potrebi vključuje države nepodpisnice v manj formalnem okolju ter zagotavlja dostop do tehničnega strokovnega znanja v zvezi s širjenjem balističnih izstrelkov izven vladnih krogov. Rezultati projekta bi se na letnem srečanju držav podpisnic lahko predložili kot gradivo za razmislek.

2.3.2. Rezultati projekta

- boljše razumevanje trenutnih smernic na področju širjenja balističnih izstrelkov in programov za nosilne rakete s priporočili za države podpisnice kodeksa;
- analiza možnosti, kako spodbuditi države podpisnice, da sprejmejo programe za balistične izstrelke in nosilne rakete;
- boljše razumevanje vmesnika med kodeksom, sistemom za nadzor tehnologije izstrelkov (MTCR), dvostranskimi in regionalnimi dogovori glede ukrepov za krepitev zaupanja, in sicer za namen doseganja cilja neširjenja izstrelkov in opredelitve priporočil za politiko;
- delovni dokumenti ali druge oblike dokumentacije z delavnic, ki bi jo EU lahko predložila na letnem srečanju o kodeksu.

2.3.3. Opis projekta

Projekt predvideva dve vrsti dejavnosti:

- (a) Projekt bo financiral študijo trenutnih smernic na področju balističnih izstrelkov in dinamike njihovega širjenja, pa tudi programov za nosilne rakete; študija bi se na letnem srečanju držav podpisnic lahko predložila kot gradivo za razmislek. Pri nadaljnjem izvajanju te študije bo FSR zagotovila, da se ne bo podvajalo delo, ki ga opravlja skupina vladnih strokovnjakov ZN.

(b) Projekt bo financiral delavnice strokovnjakov iz držav podpisnic in nepodpisnic, tako iz vladnega kot tudi iz nevladnega sektorja. Delavnice bi lahko bile organizirane ob robu letnih srečanj. Rezultati bi se na letnem srečanju držav podpisnic lahko predložili kot delovni dokument. Na delavnicah se bosta obravnavali naslednji vprašanji:

- vmesnik med kodeksom, dvostranskimi in regionalnimi dogovori glede ukrepov za krepitev zaupanja, in sicer za namen doseganja cilja neširjenja izstrelkov, pa tudi med kodeksom in sistemom ZN (UNGA);
- kako spodbuditi države podpisnice, da sprejmejo programe za balistične izstrelke in nosilne rakete.

3. **Trajanje**

Projekti se predvidoma izvajajo 24 mesecev.

4. **Upravičenci**

Upravičenci projektov iz tega sklepa so države podpisnice in nepodpisnice kodeksa.

Končna izbira držav upravičenk se določi v posvetovanju med izvajalcem in predsedstvom, ob pomoči GS/VP ter v tesnem sodelovanju z državami članicami in Komisijo v okviru pristojne delovne skupine Sveta. Končna odločitev temelji na predlogih izvajalca v skladu s členom 2(2) tega sklepa.

5. **Izvajalec**

Tehnična izvedba projektov bo zaupana FSR. Projekte bo neposredno izvajalo osebje FSR ali njena sodelujoča partnerja: Inštitut Univerze v Hamburgu za mirovne študije in varnostno politiko ter poljski vesoljski raziskovalni center v Varšavi.

Izvajalec bo pripravil:

- (a) četrtletna poročila o izvajanju projektov;
- (b) končno poročilo najkasneje en mesec po koncu izvajanja projektov.

Poročila bodo poslana predsedstvu, ki mu pomaga GS/VP.

FSR bo zagotavljala razpoznavnost prispevka EU, ustrezno njegovemu obsegu.

6. **Udeležene tretje osebe**

Projekti bodo v celoti financirani s tem sklepom. Strokovnjaki iz držav podpisnic in ne-podpisnic kodeksa se lahko štejejo za tretje udeležene osebe. Delovali bodo po standardnih pravilih FSR.
